

2011. NOVEMBER 20. VASÁRNAP

1TIMÓTEUS 6,11–16

DR. KÁDÁR ZSOLT

A hit nemes harcának megharcolása

^{6,11}Te pedig, Isten embere, kerüld ezeket. Ellenben törekedj igazságra, kegyességre, hitre, szeretetre, állhatatosságra, szelídlelkűségre. ^{6,12}Harcold meg a hit nemes harcát, ragadd meg az örök életet, amelyre elhívtátl, amelyről vallást tettél szép hitvallással sok tanú előtt. ^{6,13}Meghagyom neked az Isten színe előtt, aki életet ad mindennek, és Krisztus Jézus színe előtt, aki Poncius Pilátus előtt bizonyoságot tett azzal a szép hitvallással, ^{6,14}hogy tartsd meg a parancsolatot szeplőtelenül, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus megjelenéséig. ^{6,15}Ezt a maga idején megmutatja majd a boldog és egyetlen Hatalmas-ság, a királyok Királya és uraknak Ura. ^{6,16}Övé egyedül a halhatatlanság, aki megközelíthetetlen világosságban lakik, akit az emberek közül senki sem látott, és nem is láthat: övé a tisztelet és az örökkévaló hatalom. Ámen.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

Az Isten emberének nevezi Pál a teljes jogkörrel felhatalmazott munkatársát, Timóteust. Valószínű, hogy ezek az ünnepélyes szavak, a hitben való helytállásra buzdító üzenet – liturgiai cselekmények idején is használatos textus volt. Az,

hogy Timóteus az Isten embere, visszautalást jelent arra a kiválasztottságra és megbízatásra, mely az ószövetségi kor karizmatikus személyeihez vezet vissza. A Krisztus feltámadása utáni új üdvözítési korszakban, olyan új emberekre bízta Isten az üdvözítés üzenetének továbbadását, akik hasonlóan a megelőző évezredek prófétai kiválasztottjaihoz eszközi szerepüket hitben és a Lélek által megerősítetten vállalják és végzik.

Sem a prófétáknak, sem Timóteusnak nincs egyszerű dolga ezen a pályán. Szembenállás, harc, szenvedés, kísértés és kihívás övezi ezt a szent szolgálatot. Éppen ezért nagyon fontos a lelkiekben és nem csak szavakban megvalósuló megerősítés a szolgálatra induló számára. Pál a maga hitével, tekintélyével és kiválasztottságának tudatával készíti elő a stafétaváltást. Így lesz ez a perikópa nagyon sokszor használt buzdító hitvallás az egyház ünnepeiben és mindennapjaiban, amikor a hit nemes harcának megharcolására indít egy közösséget, egy arra érdemesült kiválasztottat.

Az első században élő keresztyének számára erőteljes hangsúlyt jelentett az a teológiai nézet, hogy az idők teljességében élnek, olyan prófétai korban, amikor mindent meghatároz Isten kegyelmé-

nek közvetlensége. Akik valóban Isten emberei, azok a Lélek áldásait elnyerve képesek helytállni és megállni abban a küzdelemben, melyet az Isten ellenes erőkkel, esetünkben a tévtanítókkal kell folytatniuk. Ebben a harci helyzetben azonban az Isten emberének tartózkodnia kell attól, hogy nemtelen eszközöket vegyen igénybe. Az alázatosságnak és tűrésnek nagyobb ereje van, mint a vehemens kirohanásoknak, értelmetlen szócsatáknak, spekulatív vitatkozásnak.

Mindent az örökkévalóság nézőpontjából kell szemlélnie az egészséges kegyességű Krisztus-követőnek. Hiszen Isten ezt a legnagyobb ajándékot szánja Krisztus által a benne hívőknek, s ezt a legnagyobb ajándékot nem a tévtanítás jelenti, hanem az a személyes viszony, meggyőződés, mely a Krisztus-hitből fakad.

A perikópa zárásaként az apostol az elhangzott utasításokat követően doxológikus formában magasztalja Istent, aki az általa meghatározott módon és időben végrehajtja majd akaratát. Csak őt illeti meg tisztelet, mert egyedül ő hatalmas. Mindezt bizonyára azért hangsúlyozza Pál, mert egyfelől így szorítja sarokba a tévtanításokat és a tévtanítókat, másfelől határozott utalás ez a doxológia arra, hogy nem a császár az Isten, bármennyire is úgy tűnik, hogy egy adott kor közegeiben minden hatalom nála összpontosul. A császárt nevezhetik istennek a hatalmi koncepciók, ideológiák vagy filozófiák. Az örökkévalóság viszonylatában azonban a császár erőtlen és esélytelen.

Prédikációvázlat

Amikor Jézus Krisztus elhívta tanítványait nem azt ígérte nekik, hogy csupa gondtalanság és kényelem, felhőtlen élet lesz az osztályrészük. Jézus határozottan szólt arról, hogy az őt követőknek ellenséges közegben kell munkálkodniuk, de nem egyedül magukra hagyatva és erőtlenuül. A tanítványok előtt

egészen életszerűen ott volt Jézusnak mindennapi küzdelme az ellenséges megnyilvánulásokkal. Mindazzal, ami végső soron a sötétség erőinek próbálkozásait jelentette, hogy meggátolják az Isten szeretetének teljes kiáramlását. Isten szeretete azonban feltartóztathatatlanul árad ebben a világban, és akik ennek az áramlatnak a részesei, nyugodtan rábízhatják magukat arra, hogy a Krisztus ügy nem emberi időpontok szerint meghatározottan, de alkalomról-alkalomra és az örökkévalóságban diadalra jut.

A Krisztus halála és feltámadása utáni kor nemzedéknek tagjai a Lélek által érintve érthették meg, hogy a Krisztus ügyéért való fáradozás mennyire fontos, annak ellenére, hogy kiáltó nehézségeket, az egész egzisztenciát érintő válságokat is számításba kellett venniük. Sokszoros szorításban éltek az első gyülekezetek tagjai, és a különböző szintű üldöztetés célpontja minden esetben a gyülekezetet vezető személy volt. A megfutamodás a pusztá lét mentése, az emberi érdekek érvényesítése könnyebbnek tűnt volna. Bizonyára csak a hitben legszilárdabbak tudtak megmaradni az emberileg sokszor kétségbeejtő körülmények között keresztyénnek vagy egy krisztusi közösség vezetőjének. A zsidók gyűlölete, a rómaiak ellenszenvé, a pogányok kételkedése sem tudta azonban hátrálásra bírni azokat, akik a hit nemes harcát vállalták. Mindenesetre nekik is szükségük volt arra, hogy emberi szavakon keresztül mennyei biztatást kapjanak. Pál apostol kitűnő teológus, misszionárius, igehirdető, lelkigondozó és pedagógus is volt. Előttünk van ezekben az időkben az a remek pedagógiai érzékű tanító Pál, aki gyengéd szeretettel avatja be és indítja el ifjú munkatársát egy elrettentő világba, hogy a krisztusi szeretet módszerével végezze a rábízott munkát.

Sokszor a keresztyénségtől és a keresztyénektől nem azt kérik számon, hogy milyen teológiai, dogmatikai struktúrákban gondolkoznak, hanem azt, hogy hogyan élnek, miként szólnak. Isten mai elhívottainak, bár egészen más összefüggésben, mint Pálnak vagy Timóteusnak, de meg kell harcolniuk a hit nemes harcát. S ha harcról beszélünk, akkor erőszakra, fegyverre, hadicselre gondolunk. A hit harca azonban egészen másfajta módszereket követel. Pál Timóteusnak és nekünk a hitben való harc módszertanát írja le. Kegyességről, hitről, szeretetről, igazságra való törekvésről, állhatatosságról és szelíd, az Isten parancsainak szeplőtelen és feddhetetlen megtartásáról. Első hallásra borzasztóan nehéznek tűnik így élni egy erőszakos és türelmetlen világban. Egy olyan helyzetben, amikor óriási teret nyit magának a hit helyett a hiszékenység, a megbocsátás helyett a bosszú, az irgalom helyett az irgalmatlanság, a szeretet helyett a mindennapi fájtó szeretetlenség.

Két évvel ezelőtt a magyar református ifjúság a szokásos nagy nyári seregszemléjén egy olyan központi témáról gondolkozott együtt több napon át, mely nem egy bibliai Ige volt, hanem egy egészen köznapi, de nagyon fontos kérdés. Az akkori Csillagpont találkozóinak a jelmondata ez volt: „Honnan veszed a bátorságot?”. Timóteus minden bátortalanságát Pál azzal oszlatja el, hogy elmondja neki, ha ragaszkodik Krisztus törvényéhez, akkor ez bátorságot jelent a korabeli gyötrő kihívások közepette és feljogosít arra a reménységre, amelynek beteljesüléseként végül is eljön az Úr hatalommal és dicsőséggel, és mindenki számára nyilvánvalóvá válik, megkérdőjelezhetetlen győzelme és dicsősége.

A mi keresztyéni életünk jel ebben a világban. Nem önmagunktól vagyunk jelek, hogy mi szépen és okosan tudunk intézni mindent, imponáló bölcsességgel rendelkezünk, a problémahalmaz megoldását illetően. Önmagunkban távolról sem vagyunk erősek és bölcsek, okosak és szépek. Önmagunkra tekintve látjuk mindennapos hibáinkat, viseljük nyomorúságaink nyomasztó terheit, fájdalmasan elviseljük, hogy a bűn nem áll meg küszöbeinknél.

Jellé azáltal válunk, hogy minden méltatlanságunk ellenére Isten arra méltat, hogy eszközei legyünk ebben a világban. Isten megszólít, elhív, megtisztít a mai prófétai korban is. Szinte érthetetlen, de az ő szeretete olyan figyelmes szeretet, mely bennünket is mindennap utolér. Használni akar minket az Úr, hogy egyenként és közösségeinkben jelei legyünk annak, hogy senki és semmi az ő szeretetét el nem vonhatja a benne hívőket. Egyéni és közös harcainkban ma is ezzel a hittel és ezzel az erővel reménykedhetünk a győzelemben.